

Rum 213

En filmhandledning från Svenska Filminstitutet

Bild: Filminstitutets bildarkiv

Rek för åk 4 - 8

Det spökar på kollot. Filmatiseringen av Ingelin Angerborns populära bok Rum 213 är en mysig rysare för mellanstadiet, där spökerier blandas med korvgrillning och kompistrubbel. Blyga Elvira måste utmana sina rädslor både i vardagen med de nya kollokompisarna, och i mötet med spökflickan Mebel. **Rum 213** är en spännande film som lockar till samtal om genre, vänskap och identitet.

Om filmhandledningen

Film är ett svåröverträffat pedagogiskt verktyg. Våra handledningar är till för att lotsa dig som lärare i användandet av detta verktyg.

Filmhandledningens åldersrekommendation bör ses just som en rekommendation. Du som lärare känner dina elever bäst!

Filmen och läroplanen

Skolan ska enligt läroplanen främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. *Rum 213* lyfter frågor kring klass, kön och utanförskap inom ramarna för en spänningsfilm. I ämnet svenska i årskurs 4-6 ska eleverna möta samt få kunskaper om skönlitteratur från olika tider och skilda delar av världen. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av sakprosa.

I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden. *Rum 213* är baserad på en roman och utgör ett klassiskt exempel på genrefilm, anpassad för en ung målgrupp.

Handling

”Vi träffas fortfarande ibland – Bea, Meja och jag. Men vi pratar aldrig om det. Det är en tyst överenskommelse. Som om det kanske aldrig hände om vi inte pratar om det. Men innerst inne så vet vi förstås.”

Elvira är tolv år och oroar sig för det mesta – som för att åka på kollo för första gången. När kompisen Sibel blir sjuk och inte kan följa med vill Elvira helst stanna hemma, men det går hennes mamma inte med på.

På Björkuddens kollo tussas Elvira ihop med jämnåriga Bea och Meja som ska bli hennes rumskompisar. När en vattenläcka uppstår i deras rum får de flytta in i rum 213, som har stått låst och oanvänt i många år.

Elvira och hennes nya kompisar får en bra start på sin kollovistelse: de badar, grillar korv och försöker komma fram till vilken av killarna på kollot som är gulligast. Men så börjar mystiska saker att hända på rum 213. Elviras ring, som hon fått av sin mormor, försvinner spårlöst.

På kvällen berättar barnen spökhistorier för varandra framför lägerelden. Henny, som är kollots sörpling, berättar att hennes mamma var på Björkudden när hon var ung, och att hon råkade på ett spöke – en flicka i vit klänning som uppenbarade sig i en spegel.

På natten vaknar Bea av att någon trycker ner handtaget till deras rum, men i korridoren är det tomt. Mejas kamera försvinner och hon tror att Bea är den skyldiga (”hon har ju inga egna grejer”) – trots att

också Beas favoritpenna är försvunnen. Misstänksamheten växer mellan de tre rumskompisarna, samtidigt som fler och fler mystiska saker händer i anslutning till deras rum – skymtar av en rödhårig flicka, bokstäverna ”hitta mig” som skrivs på en toalett, en madrass som rör sig trots att ingen ligger på den. Under samma säng hittar Elvira texten ”Hjördis och Mebel, bästa vänner för alltid”.

En morgon hittar de ett brev på golvet i rummet, med texten ”Fråga kvinnan i det röda huset”. Trion cyklar till den röda stugan som är granne med Björkuddens kollo, och träffar en äldre kvinna – Hjördis – som bor där. Elvira ber om att få låna toaletten och snokar runt i huset. Hon hittar en bild på två flickor, Hjördis och Mebel, och förstår att Mebel var flickan som dog på Björkudden på 60-talet.

Elvira, Bea och Meja försöker berätta för kolloledarna om spöket, men de blir inte trodda.

På kollots diskokväll dansar Meja och Bea tryckare med killarna som de har sneplat på under veckan. Elvira tar mod till sig och bjuder upp Melker, pojken som hon gillar. Under dansen tittar hon in i en spegel, och ser Melker dansa med Mebel. Kvällen får dock ett fint slut, när Elvira berättar för Melker att hon tycker om honom, och får en puss till svar.

Mitt i natten vaknar Bea och ser Mebel sitta på Elviras säng. När hon tänder lampan är det i stället Elvira som sitter där, och skriver i en bok med Beas försvunna penna. Nu riktas Mejas misstänksamhet mot Elvira, som blir utfryst av Meja och Bea som låser ute henne ut huset. Elvira bestämmer sig för att trotsa rädslan och lösa mysteriet. Hon följer Mebels ledtrådar ner i källaren. Där hittar hon kameran och ringen, och en byrålåda som långsamt skjuts ut av sig själv. Nästa morgon visar hon gänget vad hon har hittat: journaler från 60-talet som berättar om Mebel och hennes död i en olycka 1962.

I Mejas kamera finns en film från Mebel, där hon tackar flickorna för att de öppnade rum 213. ”Tack vare er har jag fått min bästa vecka någonsin” säger hon. Sedan är filmen oförklarligt raderad.

Ett år senare funderar Meja på vad hon har tagit med sig från upplevelserna på Björkudden: ”Det enda som har hänt är att jag inte är så rädd för att vara ensam längre. Även om jag kanske borde vara rädd för att vara ensam. Jag tänker fortfarande på Mebel ibland. Jag vet att Bea och Meja också gör det. Vi vet ju att hon finns där – och väntar.”

Bild: Folkets Bio

Bild: Folkets Bio

Behovet av skräck

Skräckfilmer och rysare är omätligt populära på bio.

- Vad beror det på – varför vill vi blir skrämnda?
- Vad händer i kroppen när vi ser en rysare?
- Varför är vi så fascinerade av spöken? När i filmen blev du riktigt rädd? Varför då?

Rum 213 har fått en elvaårsgräns på bio, vilket innebär att även barn från sju år och uppåt kan se den i en vuxens sällskap.

- Är det en bra åldersgräns, tycker du?
- Varför finns åldersgränser på bio?
- Tycker du att vi ska ha åldersgränser på filmer (det som kallas filmcensur)?
- Kan man bli *för* rädd?

I skräckfilmer använder filmskaparna speciell musik för att publiken ska bli skrämmd.

- Hur låter den?
- Varför blir man mer rädd av en viss typ av musik?
- Hur stor del av rädslan tror du beror på filmens ljud?
- Hur läskig skulle filmen vara utan ljud?

Skräckfilm är en genre – en särskild typ av film.

- Hur märker man att det är en skräckfilm?

En typisk rollfigur i skräckfilm är särlingen, den lite udda figuren som sitter inne med mystiska hemligheter – i det här fallet Henny.

- Vad fyller hon för funktion i berättelsen?
- Vad finns det för andra typer av filmer?
- Vad är typiskt för dessa genrer?
- Vilken genre gillar du bäst?

Vi får till slut veta en hel del om spöket Mebel.

- Vad vill spöket?
- Varför spökar hon?
- Tror du på spöken?
- Varför är spöken så vanliga i skräckfilmer?

Identifikation

De tre kompisarna Elvira, Meja och Bea är ganska olika.

- Hur skulle du beskriva dem?
- Vem känner du mest igen dig i?
- Varför tror du att rollfigurer på film ofta är så tydligt olika?

Elvira är ofta rädd, och särskilt för att vara ensam.

- Varför vill hennes mamma att hon ska åka till Björkudden när hon vill stanna hemma?
- Varför väljer Elvira att trotsa sin rädsla och själv söka upp Mebel?
- Varför är det viktigt att trotsa sin rädsla ibland?
- Och när tycker du att man ska lyssna till rädslan?

Meja anklagar de andra för stöld.

- Varför tror ni att hon gör det?
- Hur påverkar det deras vänskap?
- Hur känns det att bli anklagad?
- Hur gör man för att undvika konflikter när man leker tre?
- De använder hemliga sms för att busa med varandra – brukar du göra det? Vad kan det få för konsekvenser?

När barnen kommer till kollot delar de genast upp sig i tjejgäng och killgäng.

- Vad beror det på?
- Känner du igen dig i det – varför/varför inte?
- Hur tycker du att killarna och tjejerna skildras i filmen?
- Vad finns det för fördelar med att ha kompisar som är både tjejer och killar?

Under tipsrundan säger Kevin att ”tjejer är fegare än killar, det är vetenskapligt bevisat”.

- Varför säger han så?
- Hur bemöter man någon som säger att något är ”vetenskapligt bevisat”?
- Hur fungerar källkritik?
- Har du råkar på liknande beskrivningar av killar och tjejer?
Hur tänker du kring sådana beskrivningar?

Bok och film

Att filmskapare inspireras av böcker är välkänt, men när litteraturforskaren Magnus Öhrn undersökte kopplingen mellan ungdomsfilmer och ungdomsböcker upptäckte han att det finns flera sätt som filmer påverkar böcker på – bland annat genom att låna referenser från filmvärlden (”hon såg ut som Scarlett Johansson”) eller beskriva en händelse i berättelsen som ”en scen ur en actionfilm”.

- Varför gör författarna så?
- Vilken bild från en film skulle du vilja använda i en skriven berättelse?
- Har du läst Ingelin Angerborns bok som filmen bygger på?
- Hur skiljer sig boken från filmen?
- Vilken version gillar du bäst?
- Varför förändrar man berättelsen när en bok blir film?

Bild: Folkets Bio

Tips på fördjupning

Bok

Rum 213 är den första delen i en trilogi. Den andra boken heter *Sal 305* och utspelar sig på ett sjukhus. Elvira har cyklat omkull med cykeln och när hon håller på att somna i sjukhussängen känner hon att någon tar hennes hand – men när hon öppnar ögonen är ingen där. I tredje delen *Fyr 137* (som kommer ut i maj 2017) hittar Elvira, Meja och Bea en mystisk dagbok i närheten av en fyr, där det sägs spöka om nätterna.

Film

Ghostbusters (Paul Feig, 2016)

En av tidernas mest populära spökfiler är *Ghostbusters* (Ivan Reitman, 1984) som handlar om fyra spökfantaster som försöker rädda New York-borna undan en spökinvasion. 2016 kom en nyinspelning av filmen med kvinnor i de fyra huvudrollerna – ett intressant sätt att uppdatera en klassiker, som möttes av både hyllningar och ilsken kritik.

Tv

Det första avsnittet av Utbildningsradions serie *Är det sant?* (2012) handlar om källkritik, och vad som kan hända när vi inte är källkritiska. Här bjuds också på fem superfrågor som man ska ställa för att få fram sanningen.

Lärläring

Bloggen *På blodigt allvar* drivs av Tobias Jarl, lärare i svenska och religionskunskap på gymnasiet. Där recenserar och diskuterar han skräckfilm utifrån tematik, symbolik och budskap, och sätter in filmerna i ett större sammanhang.

pablodigtallvar.wordpress.com/

OBS: Sajten innehåller en del obehagliga bilder som kan vara skrämmande för barn.

Referensbok

En bok om film – genre, stilbildare, historia av Ulf Jansson är ett lättillgängligt referensverk om filmens historia, berättartekniska och stilistiska drag, och genrer. Boken är framtagen som ett läromedel i svenska för gymnasiet men kan läsas av alla som vill veta mer om film.

Produktionsuppgifter

Sverige 2017

Regi: Emelie Lindblom

Producent: Emil Larsson

Manus: Emil Larsson och Martin Jern

Foto: Emil Klang

Scenografi: Miriam Myrtell

Klippning: Margareta Lagerqvist

Musik: Hans Lundgren

I rollerna:

Wilma Lundgren, Ella Fogelström, Elena Hovsepyan, Pascal Andersson, Filip Laj, Arman Fanni, Paula Sundberg, Felicia Klang , m fl

Tekniska uppgifter:

Längd: 95 min

Censur: Tillåten från 11 år

Svensk premiär: 2017-02-24

Distribution: Folkets Bio

info@folketsbio.se

Redaktion

Text: Karin Svensson

Redaktör: Anna Håkansson

Svenska Filminstitutet, april 2017

Kontakt

filmiskolan@filminstitutet.se

filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. Via filminstitutet.se/boka-skolbio kan du lära dig mer om hur du hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.